

**PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HUYỆN GIA VIỄN**

**ĐỀ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI LỚP 6
NĂM HỌC 2023-2024**

Môn: NGŨ VĂN

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

Thời gian làm bài: 150 phút (không kể thời gian giao đề)

Họ và tên thí sinh:Số báo danh

Họ và tên, chữ ký: Giám thị thứ nhất:

Giám thị thứ hai:.....

I. Đọc- hiểu (4.0 điểm): Đọc ngữ liệu sau và trả lời câu hỏi:

ĐI DỌC LỜI RU

*À ơi... đi suốt cuộc đời
Vẫn nghiêng cánh vồng những lời mẹ ru.
Câu ca từ thuở ngày xưa,
Hắt hiu những nẻo nắng mưa cuộc đời.
Chông chênh hạnh phúc xa vời,
Lắt lay số phận những lời đắng cay.
Mẹ gom cả thế gian này,
Tình yêu hạnh phúc trao tay con cầm.
Nẻo xưa nước mắt âm thầm,
Đường gần trái ngọt con cầm trên tay.
À ơi...*

*Bóng cả mây bay
Lời ru đi dọc tháng ngày trong con...*

(Chu Thị Thơm, *Bờ sông vắng gió*, NXB Giáo dục 1999, tr.41)

Câu 1. Nêu nội dung chính của bài thơ trên.

Câu 2. Mở rộng thành phần chủ ngữ bằng một cụm từ cho câu : *Lời ru đi dọc tháng ngày trong con...*

Câu 3. Chỉ ra và phân tích tác dụng của các từ láy trọng đoạn thơ sau:

*Câu ca từ thuở ngày xưa,
Hắt hiu những nẻo nắng mưa cuộc đời.
Chông chênh hạnh phúc xa vời,
Lắt lay số phận những lời đắng cay.*

II. Tạo lập văn bản (16.0 điểm)

Câu 1 (4.0 điểm).Viết đoạn văn (khoảng 8-10 dòng) trình bày những suy ngẫm của người con về lời ru của mẹ.

Câu 2 (12.0 điểm). Đọc đoạn thơ sau:

*“Mầm non vừa nghe thấy
Vội bật chiếc vỏ rơi
Nó đứng dậy giữa trời
Khoác áo màu xanh biếc”*

(Trích *Mầm non* - Võ Quảng)

Dựa vào ý thơ trên, kết hợp với trí tưởng tượng của mình, em hãy nhập vai là Mầm Non kể lại cuộc đời mình khi bị một số bạn học sinh cố tình giẫm đạp lên.

-----**Hết**-----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm.

**PHÒNG SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HUYỆN GIA VIỄN**

(Hướng dẫn chấm gồm 03 trang)

**HƯỚNG DẪN CHẤM
ĐỀ THI CHỌN HSG LỚP 6 THCS
NĂM HỌC 2023-2024
Môn: NGŨ VĂN**

Hướng dẫn chung

- Giáo viên cần nắm vững yêu cầu của hướng dẫn chấm để đánh giá tổng quát bài làm của học sinh, tránh trường hợp đếm ý cho điểm.
- Cần chủ động, linh hoạt trong việc vận dụng hướng dẫn và thang điểm; khuyến khích những bài viết có sáng tạo, có ý tưởng riêng và giàu chất văn.
- Giáo viên cần vận dụng đầy đủ các thang điểm.

Phần	Câu	Nội dung hướng dẫn	Điểm
I	1	Nội dung: - Từ lời ru của mẹ, con thấu hiểu được sự vất vả, hy sinh của mẹ để con có cuộc đời bình yên và hạnh phúc. - Người con thể hiện lòng biết ơn công lao dưỡng dục của mẹ.	0,5 0,5
	2	- Học sinh có thể mở rộng thành phần chủ ngữ bằng một cụm từ trong câu đã cho bằng nhiều cách khác nhau. Ví dụ: <i>Lời ru của mẹ đi dọc tháng ngày trong con.</i>	1.0
	3	- Xác định các từ láy: <i>hắt hieu, chông chênh, lắt lay</i> . - Tác dụng: + Biểu đạt: gợi hình ảnh người mẹ hiện lên với sự mong manh, cô lẻ trong sự gồng gánh những gian nan, thăng trầm của cuộc sống mưu sinh đầy bất ổn. + Biểu cảm: Thể hiện sự tri ân, biết ơn của người con với nỗi vất vả, sự hi sinh của mẹ.	0.5 0.5 0.5
		+ Nghệ thuật: tăng tính nhạc cho lời thơ, tạo âm điệu gần gũi với ca dao, dân ca, giúp câu thơ giàu hình ảnh, giàu ý nghĩa biểu tượng...	0.5
II	Câu 1	Yêu cầu về kĩ năng: - Học sinh biết kết hợp kiến thức và kĩ năng để viết một đoạn văn - Đoạn văn đảm bảo dung lượng, kết cấu rõ ràng; lập luận thuyết phục; diễn đạt mạch lạc; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp. - Học sinh có thể làm bài theo nhiều cách khác nhau; có thể bày tỏ quan điểm, suy nghĩ riêng nhưng phải có lí lẽ xác đáng; có thái độ chân thành, nghiêm túc, phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.	0.5
		*Yêu cầu về nội dung: có thể tham khảo gợi ý sau: - Mở đoạn: Giới thiệu vấn đề nghị luận: suy ngẫm của người con về lời ru của mẹ - Thân đoạn: + Cuộc đời mẹ nhiều vất vả, gian lao, gánh nặng mẹ mang trên vai là cả vật chất và sự cô đơn trong tâm hồn.	0,5 0,75
			0,75

		+ Mẹ có thể chưa có được những phút giây hạnh phúc trong cuộc đời mình nhưng mẹ sẽ “gom” lấy, chắt chiu lấy hạnh phúc trên cả thế gian để trao truyền cho con. + Tình yêu mẹ dành trao hết cho con, là điểm tựa, là động lực để con được vững bước trên đường đời. - Kết đoạn: Khẳng định lại ý nghĩa lời ru của mẹ.	1,0 0,5
	Câu 2	Yêu cầu: * Về kĩ năng: Biết cách làm bài kể chuyện tưởng tượng. Đảm bảo bố cục, không mắc lỗi từ và câu, bài viết biểu cảm, có sự sáng tạo trong cách kể chuyện, chuyện kể theo ngôi thứ nhất (Mầm Non). Bài kết hợp vừa kể chuyện, vừa miêu tả các nhân vật, khung cảnh. * Về kiến thức: Đề bài yêu cầu học sinh kể chuyện tưởng tượng: <i>Mầm Non kể lại cuộc đời mình khi bị một số bạn học sinh cố tình giẫm đạp lên.</i> - Học sinh có thể nêu nhiều cách, đảm bảo ý cơ bản sau: a. Mở bài: Mầm Non tự giới thiệu về bản thân và hoàn cảnh b. Thân bài: + Dựa vào ý thơ trên: Mầm Non như một con người, nó biết lắng nghe những rung động của cuộc sống vui tươi (miêu tả khung cảnh...) - Nó mang trong mình sức sống căng tràn. Và nó lớn lên yêu đời, lạc quan, đường hoàng (nó đứng dậy giữa trời; kết hợp miêu tả đặc điểm bên ngoài của mầm non - <i>áo xanh</i>...). - Nó đón nhận cuộc sống với thái độ lạc quan, vui tươi và thấy được lợi ích của mình đối với môi trường sống con người. + Mầm Non kể lý do bị một số bạn học sinh giẫm đạp? Tình huống như thế nào? Bản thân nó bị ảnh hưởng ra sao? - Tâm trạng đau đớn xót xa của Mầm Non khi bị thương và oán trách những hành vi nhẫn tâm phá hoại môi trường, hủy cây xanh của một số học sinh. - Lời nhắc nhở và mong muốn của Mầm Non với một số bạn học sinh nói trên nói riêng và con người nói chung. 3/ Kết bài: Rút ra bài học cho bản thân và mọi người về ý thức trồng, chăm sóc cây xanh, bảo vệ và giữ gìn môi trường xanh- sạch - đẹp. - Sáng tạo: Cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng về vấn đề yêu cầu. Lưu ý: - HS kể chuyện có ý nghĩa nhân văn, tưởng tượng phong phú, lối kể chuyện tự nhiên hấp dẫn, có kết hợp yếu tố miêu tả và thể hiện được nội tâm nhân vật thì cho điểm tối đa là: 12 điểm - HS kể chuyện có ý nghĩa nhân văn, tưởng tượng phong phú, lối kể chuyện tự nhiên hấp dẫn, chưa kết hợp nhuần nhuyễn yếu tố miêu tả và chưa thể hiện được nội tâm nhân vật thì cho điểm tối đa là: 10 điểm - HS kể chuyện có ý nghĩa nhân văn, tưởng tượng phong phú: 8 điểm - HS chỉ kể chuyện đơn thuần thì cho điểm tối đa là: 6 điểm. - Dựa trên thang điểm, GV linh hoạt tính điểm tổng thể cả bài tập làm văn, và thưởng điểm cho bài có tính sáng tạo (Điểm thưởng sáng tạo không quá 1 điểm)	0.5 0.75 1.0 1.0 2.0 2.0 2.0 2.0 0.75

